

Szkoła Podstawowa nr 3
im. Henryka Brodatego
w Złotoryi

*KATALOG SYTUACJI TRUDNYCH
I KRYZYSOWYCH W SZKOLE
ORAZ PROCEDURY POSTĘPOWANIA*

SYTUACJE TRUDNE WYCHOWAWCZO

1. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego uczniów i podejmowania stosownych działań wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych.
2. Za sytuacje trudne wychowawczo powszechnie uznaje się sytuacje, w których uczeń wykazuje symptomy demoralizacji lub gdy jest nią zagrożony.
3. „Kategorycznie niepożądane ” zachowania ucznia:
  - a) uchylanie się od obowiązku szkolnego, włóczęgostwo,
  - b) agresywny stosunek do kolegów i pracowników szkoły,
  - c) używanie wulgarnych, obraźliwych słów,
  - d) palenie papierosów,
  - e) picie alkoholu,
  - f) używanie lub rozprowadzanie narkotyków, innych środków odurzających,
  - g) wymuszanie pieniędzy, wartościowych rzeczy,
  - h) cyberprzemoc,
  - i) przestępstwo ścigane z urzędu,
  - j) wykorzystywanie seksualne,
  - k) narażanie swojego zdrowia i życia.
4. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna prawnego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu".
5. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję.
6. W sytuacji, gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, **za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego**, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci:
  - pouczenia, (polega na wskazaniu nieletniemu niezgodności jego zachowania z obowiązującymi przepisami, w tym również ze statutem szkoły, ze wskazaniem tych przepisów),
  - ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie (polega na wskazaniu nieprawidłowego zachowania oraz zawiera wskazanie, że w przypadku ponownego niepożądanego zachowania zostaną podjęte dalsze idące środki, z zawiadomieniem sądu rodzinnego o potrzebie wszczęcia postępowania),
  - przeproszenia pokrzywdzonego (ma zastosowanie, gdy w wyniku zachowania nieletniego jakaś osoba (uczeń, nauczyciel, inny pracownik szkoły) został pokrzywdzony),
  - przywrócenia stanu poprzedniego (ma zastosowanie, gdy zachowanie nieletniego polega np. na śmieceniu, przestawianiu ławek i innych sprzętów szkolnych, pisaniu na ścianach szkoły dyrektor może nakazać uprzątnięcie śmieci, ustawienie sprzętów we właściwym porządku czy usunięcie napisu

- wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły

Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły.

7. Dyrektor ma obowiązek zawiadomienia sądu rodzinnego o demoralizacji lub o czynie karalnym.

8. W sytuacji, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego **wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego** szkoła ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia sądu rodzinnego lub policji oraz niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego.

Podobnie gdy rodzice/opiekun oraz nieletni nie wyrażą zgody na zastosowanie zaproponowanego przez dyrektora szkoły środka oddziaływania wychowawczego, dyrektor będzie zobowiązany do zawiadomienia o popełnieniu czynu karalnego sądu rodzinnego.

9. Nowe przepisy określają minimalną granicę wieku odpowiedzialności za zachowanie naruszające porządek prawny lub stanowiące przejawy demoralizacji **na poziomie 10 lat.**

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W SYTUACJI UCHYLANIA SIĘ UCZNIA OD OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

Obowiązkowi szkolnemu podlegają uczniowie do 18 roku życia

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są zobowiązani do dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły, zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne i zapewnienia warunków do przygotowania się dziecka do zajęć.

Rodzice zobowiązani są do systematycznego monitorowania frekwencji swojego dziecka.

Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia z udziałem ucznia ani za wypadki ucznia w czasie samodzielnego oddalenia się z terenu szkoły lub samowolnego przebywania na jej terenie bez opieki nauczyciela. (załącznik 1)

W przypadku uchylenia się ucznia od realizowania obowiązku szkolnego nauczyciel – wychowawca podejmuje następujące kroki:

- a) cotygodniowe sprawdzanie przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach przez wychowawców klas,
- b) telefoniczny lub osobisty kontakt wychowawcy z rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka,
- c) zgłaszanie przez wychowawcę tygodniowej nieusprawiedliwionej absencji pedagogowi szkolnemu,
- d) pisemne powiadomienie Komendy Powiatowej Policji lub pisemne powiadomienie Sądu Rodzinnego / Wydział III Rodzinny i Nieletnich, zgłoszenie do organu prowadzącego.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIĄ PALĄCEGO PAPIEROSY/ E-PAPIEROSY, AGRESYWNEGO, UŻYWAJĄCEGO WULGARNYCH, OBRAŹLIWYCH SŁÓW W STOSUNKU DO PRACOWNIKÓW SZKOŁY ORAZ UCZNIÓW

Gdy uczeń przebywający na terenie szkoły pali papierosy/e-papierosy, wykazuje postawę agresywną, odzywa się wulgarnie do rówieśników i pozostałych uczniów, wykazuje brak szacunku wobec osób starszych od siebie, np, nauczycieli i pracowników administracji szkoły, kłamie, wypowiada się w sposób obraźliwy w stosunku do nauczycieli, podejmuje się następujące działania zgodne z Procedurą postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo (*załącznik 2*).

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA PODEJRZEWAJĄCEGO NIELETNIEGO UCZNIĄ O SPOŻYCIE ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW

W przypadku, gdy nauczyciel/inny pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, podejmuje następujące kroki :

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Pedagog organizuje opiekę medyczną (pielęgniarską) w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie wzywa lekarza pogotowia ratunkowego w celu udzielenia pomocy medycznej.
4. Pedagog zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców / opiekunów ucznia, których zobowiązuje do odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice / opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje pielęgniarka lub lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Pedagog zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców / opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor lub pedagog szkolny ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji .

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W SYTUACJI ZNALEZIENIA SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ WYGLĄDEM NARKOTYKI

W Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- przekazywanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyk nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora i pedagoga.
4. Pedagog wzywa policję.

Po przyjeździe funkcjonariusza policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA PODEJRZEWAJĄCEGO NIELETNIEGO UCZNIĄ O POSIADANIE SUBSTANCJI NARKOTYCZNEJ

W przypadku zaistnienia podejrzenia o posiadaniu przez ucznia substancji narkotycznej nauczyciel podejmuje następujące kroki :

1. W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia
- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/ opiekunów i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, pedagog wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIĄ CZYNU KARALNEGO NA TERENIE SZKOŁY

1. Gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły, dyrektor tej szkoły może, **za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego**, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego.
2. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który po ukończeniu 13 roku życia a przed ukończeniem 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub policję .

Wybrane kategorie przestępstw z kodeksu karnego ścigane z urzędu :

- udział w bójce lub pobiciu,
- znęcanie się,
- podrabianie dokumentów,
- kradzież,
- kradzież z włamaniem,
- rozbój,
- kradzież rozbójnicza,
- wymuszenie rozbójnicze,
- doprowadzenie małoletniego, poniżej lat 15, do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej,
- przywłaszczenie,
- oszustwo,
- naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza.

POSTĘPOWANIE WOBEC UCZNIĄ - SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

1. Odizolowanie ucznia – sprawcy od innych uczniów.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga.
3. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pedagogowi pod opiekę.
5. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy.
6. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
7. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.
8. Zaistniała sytuacja powinna być omówiona podczas, np. godziny wychowawczej, co pozwoli na ukierunkowaną dyskusję oraz wyeliminuje niepożądane interpretacje.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), wezwanie pielęgniarki, a w przypadku gdy

- ofiara doznała obrażeń, wezwanie lekarza pogotowia ratunkowego.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora i pedagoga.
  3. Powiadomienie rodziców ucznia.
  4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych.

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy, dyżurnego ucznia lub innego nauczyciela zawiadamia pedagoga / psychologa / dyrektora / innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku, gdy nie ma możliwości pomocy ze strony innego n-la, pracownik szkoły zawołany przez ucznia wzywa telefonicznie rodzica.
4. Zabranie ucznia z lekcji przez innego pracownika pedagogicznego lub pielęgniarkę. Zaprowadzenie do gabinetu pedagoga lub psychologa szkolnego. W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy. Do momentu przybycia drugiej osoby nauczyciel jest obowiązany obserwować wszystkich podopiecznych.
5. W sytuacji koniecznej nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia metodą holdingu z wyłączeniem osób z nadwrażliwością dotyku. Wtedy tworzy wokół bezpieczną przestrzeń.
6. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i zabranii go z lekcji.
7. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub) Pogotowia Ratunkowego.
8. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez wychowawcę/ pedagoga/ psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka. Spisanie notatki służbowej.
9. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami Szkoła kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego.

Postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną (wulgaryzmy).

1. Rozmowa nauczyciela z uczniem w celu wyjaśnienia powodu agresji oraz uświadomienia uczniowi skutków takiego zachowania.
2. Wpisanie uwagi do e-dziennika.
3. Powiadomienie wychowawcy.

4. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu używa wulgaryzmów, przeprowadzona zostaje rozmowa z dyrektorem i pedagogiem w obecności rodziców.
5. W przypadku braku poprawy i wyczerpania przez szkołę możliwych środków oddziaływań, uczeń otrzymuje karę przewidzianą w statucie szkoły.
6. Jeśli zostanie wyczerpany katalog kar statutowych a sytuacja nadal nie ulegnie poprawie to szkoła kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną ucznia.

Postępowania w przypadku, gdy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły.

1. Rozmowa dyscyplinująca z uczniem na temat niewłaściwego zachowania.
2. W przypadku, gdy uczeń obraził nauczyciela lub pracownika szkoły w obecności osób trzecich powinien przeprosić tę osobę w obecności świadków zdarzenia.
3. Jeśli uczeń przeprosi i obieca poprawę- nauczyciel informuje wychowawcę i rodziców o incydencie i sporządza notatkę służbową.
4. W przypadku, gdy uczeń wykazuje bierną postawę lub w dalszym ciągu obraża nauczyciela, rodzice wezwani są do szkoły.
5. Jeśli sytuacja, kiedy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły powtarza się, stosuje się kary przewidziane w statucie szkoły. Natomiast jeśli katalog kar statutowych zostanie wyczerpany o zaistniałym fakcie powiadamiany zostaje Sąd Rodzinny i Nieletnich. Dyrektor szkoły składa zawiadomienie na policję o popełnieniu czynu karalnego przez ucznia.
6. Zgodnie z art. 63 ust.1 KN, nauczyciel podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w kodeksie karnym.
7. Osoba obrażana ma prawo wnieść pozew z powództwa cywilnego.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń ma myśli samobójcze bądź samookalecza się, powinno się podjąć następujące kroki:

1. Poinformowanie pedagoga szkolnego bądź psychologa i dyrektora szkoły.
2. Pedagog/psycholog przeprowadza z uczniem rozmowę.
3. Po rozmowie z uczniem należy poinformować rodziców o zaistniałej sytuacji.
4. Psycholog i pedagog szkolny ściśle współpracują z wychowawcą klasy.
5. Pedagog lub psycholog szkolny zobowiązuje rodziców do pisemnego oświadczenia deklarującego skontaktowanie się ze specjalistą w celu udzielenia dalszej pomocy dziecku (uczniowi).

W sytuacji gdy rodzice/ opiekunowie prawni nie wyrażają zgody lub nie widzą potrzeby konsultacji psychiatrycznej ma zastosowanie art. 21 Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994r. (DzU 1994 nr 11, poz. 535) : osoba, której zachowanie wskazuje na to, że z powodu zaburzeń psychicznych może zagrażać bezpośrednio własnemu życiu, albo zdrowiu albo życiu i zdrowiu innych osób, bądź nie jest zdolna do zaspokajania własnych potrzeb życiowych, może być poddana badaniu psychiatrycznemu również bez jej zgody, a osoba małoletnia lub ubezwłasnowolniona- także bez zgody przedstawiciela ustawowego.

W sytuacji, gdy stwierdzimy próbę samobójczą natychmiast powiadamy pogotowie ratunkowe podając komunikat:

Stwierdziliśmy bezpośrednie zagrożenie życia naszego ucznia (podajemy imię i nazwisko) poprzez duże ryzyko podjęcia próby samobójczej. Dlatego konieczne jest przewiezienie go na konsultację psychiatryczną.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY BRONI, MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH I INNYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI LUB PRZEDMIOTÓW

1. Nauczyciel uniemożliwia dostęp osób postronnych do znalezionych materiałów.
2. Powiadamia dyrektora szkoły.
3. Dyrektor, celem zapewnienia bezpieczeństwa przebywającym na terenie szkoły, ogłasza ewakuację szkoły zgodnie z opracowaną procedurą.
4. Dyrektor powiadamia służby ratownicze (straż pożarną, policję) oraz organ prowadzący i Dolnośląskiego Kuratora Oświaty.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA POŻAROWEGO ZAISTNIAŁEGO NA TERENIE PLACÓWKI

W tym przypadku nauczyciele i inni pracownicy szkoły postępują zgodnie z zatwierdzoną przez dyrektora szkoły instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W PRZYPADKU, GDY ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ JEST WYKORZYSTYWANY SEKSUALNIE

Nauczyciel, który otrzyma informację lub zaobserwuje objawy mogące wskazywać na wykorzystywanie ucznia, zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:

1. Niezwłocznie informuje dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły informuje pedagoga i wychowawcę klasy.
3. Wychowawca zbiera informacje na temat dziecka i rodziny oraz prowadzi stałą jego obserwację.
4. Pedagog lub psycholog przeprowadza rozmowę z dzieckiem i sporządza notatkę służbową z rozmowy (zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dziecku).
5. Pedagog lub psycholog przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka, z zachowaniem ostrożności, jeśli zachodzi podejrzenie, że jeden z rodziców jest sprawcą wykorzystywania. Sporządza się dokumentację z przebiegu rozmowy.
6. Jeśli podejrzenia zostaną potwierdzone, dyrektor szkoły zgłasza sprawę policji.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ŚMIERCI UCZNIĄ

1. Powołanie zespołu kryzysowego.
2. Weryfikacja informacji o śmierci.
3. Ustalenie informacji, które rodzina zgadza się ujawnić oraz tych już ujawnionych przez środowisko.
4. Powiadomienie pracowników szkoły, uczniów oraz rodziców. Wdrożenie krótko i długoterminowego programu wsparcia dla uczniów i pracowników.

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI UJAWNIENIA CYBERPRZEMOCY

Szkoła prowadzi działania profilaktyczne, które mają na celu uświadamianie całej społeczności szkolnej (uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły), jakie są zasady korzystania z różnych technologii komunikacyjnych oraz jakie wynikają z nich zagrożenia.

W szkole podejmuje się interwencję w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy.

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Pedagog z wychowawcą dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie.
3. Zadaniem szkoły jest wyjaśnienie zajścia, ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
4. Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy do działań włączają się nauczyciele informatyki.
5. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
6. Wychowawca informuje rodziców pokrzywdzonego ucznia oraz rodziców sprawcy, jeśli zostanie on ustalony.
7. Pedagog i wychowawca monitorują sytuację ucznia pokrzywdzonego i zapewniają mu udzielenie wsparcia psychologiczno - pedagogicznego.
8. Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia policję, gdy rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy:

1. Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły,
  - a. przeprowadzenie przez pedagoga szkolnego rozmowy z uczniem - sprawcą przemocy o jego zachowaniu;
    - jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich

z osobna, zaczynając od lidera grupy;

- nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy.

b. powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka;

c. wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy zgodnie z procedurami postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo (zał.2) oraz praca nad zmianą postawy ucznia;

2. Gdy sprawca jest nieznan:

- a. przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału),
- b. powiadomienie policji.

POSTĘPOWANIE WOBEC RODZICA/ OPIEKUNA ZGŁASZAJĄCEGO SIĘ PO DZIECKO, GDY ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE MOŻE SIĘ ON ZNAJDOWAĆ W STANIE WSKAZUJĄCYM NA SPOŻYCIE ALKOHOŁU LUB INNYCH ŚRODKÓW ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ

1. W żadnym wypadku nikt z pracowników szkoły nie może powierzyć opieki nad dzieckiem osobie znajdującej się pod wpływem alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość.
2. W przypadku podejrzenia, że rodzic/prawny opiekun znajduje się w stanie nietrzeźwym należy niezwłocznie powiadomić dyrekcję i pedagoga.
3. Pracownik szkoły nakazuje osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły i wzywa innego opiekuna dziecka.
4. Jeżeli osoba nietrzeźwa odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, twierdząc, że nie znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków- musi to udowodnić, np. poprzez poddanie się dobrowolnie badaniu alkomatem przez policję, którą wzywa do szkoły dyrektor lub inny pracownik.
5. Jeżeli badanie potwierdzi podejrzenia pracowników szkoły, a ponadto nie można skontaktować się z innym opiekunem dziecka, powiadomione zostają odpowiednie instytucje uprawnione do opieki nad dzieckiem w w/w sytuacji.

Z każdego zdarzenia sporządzana jest notatka służbowa dokumentująca jego przebieg.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH WYCHOWAWCZO

Kategorycznie niepożądane zachowanie ucznia wykazane w statucie szkoły występuje, gdy uczeń:

- *wagaruje,*
- *używa wulgarnych słów, kłamie, obraża nauczycieli, pracowników szkoły i innych uczniów,*
- *ma agresywny stosunek do kolegów, swoim zachowaniem zagraża innym,*
- *pali papierosy/e-papierosy, spożywa alkohol, używa lub rozprowadza środki odurzające,*
- *dopuszczał się przywłaszczenia, kradzieży, wymuszenia pieniędzy, rzeczy.*

Gdy powyższe zachowania mają miejsce, podejmujemy następujące działania :

L. p.	Działanie profilaktyczno-wychowawcze	Współdziałanie	Konsekwencje
1.	Jeżeli uczeń jest agresywny, nadmiernie pobudzony oraz stwarza zagrożenie dla siebie i otoczenia należy go odizolować i wezwać rodziców.	Wychowawca wzywa pedagoga szkolnego, który sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia rodziców.	
2.	Rozmowa wychowawcy z uczniem, rozmowa z uczniem w obecności rodziców	Powiadomienie rodziców telefonicznie o zajściu/ na zebraniu	Częstkowa ocena nieodpowiednia/ naganna zachowania
3.	Rozmowa pedagoga z uczniem	Powiadomienie rodziców przez pedagoga	Upomnienie wychowawcy klasy
4.	Rozmowa dyrektora szkoły i pedagoga z uczniem w obecności rodziców	Wezwanie rodziców do szkoły	Upomnienie/ nagana dyrektora szkoły
5.	Przekazanie sprawy ucznia do zespołu wychowawczego	Powiadomienie Wydziału d/s Nieletnich Komendy Powiatowej Policji – rozmowa profilaktyczna	Przeniesienie do innej klasy
6.	Przekazanie sprawy ucznia do rozpatrzenia w sądzie rodzinnym	Sporządzenie wniosku do Sądu Rodzinnego / Wydział III Rodzinny i Nieletnich	Decyzja sądu
	Prośba o wsparcie działań szkoły przez kuratora oświaty	Sporządzenie wniosku do kuratora oświaty zgodnie z §54 ust. 15 Statutu Szkoły	Wniosek o przeniesienie do innej szkoły